

Dokument nr. 8:44

(1999-2000)

Forslag fra stortingsrepresentantene Rolf Reikvam, Karin Andersen og Øystein Djupedal om oppretting av opplæringskontorer for bevaring av gamle håndverks- og industrifag

Til Stortinget

Bakgrunn

I 1984 ble det, etter initiativ fra Statens kulturminneråd, arrangert et seminar på Røros der bevaring og gjenreising av gamle håndverk ble satt på dagsorden.

Som et videre arbeid nedsatte Kirke- og undervisningsdepartementet en arbeidsgruppe med mandat til å utrede behovet for bevaring og videreføring av gamle håndverk og håndverksteknikker. Arbeidsgruppa leverte NOU 1986:15 Dokumentasjon, vern, videreføring og atterreising av gamle handverk. Gruppa konkluderte med at behovet for å ta vare på, dokumentere, videreføre og gjenreise slike håndverk var stort.

Ett av resultatene av arbeidet var at det etter hvert ble opprettet opplæringskontorer i Trondheim, Oslo og Akershus. Siden opplæringskontorene ble opprettet er det blitt utdannet ca. 100 personer med kurs/svennebrev i gamle håndverksfag.

Det er grunn til å anta at det knapt hadde vært lærekontrakter i disse fag uten opplæringskontorene.

Tilskuddsordningene

Det har blitt bevilget tredobbelt tilskudd for å stimulere bedriftene til å ta inn lærlinger i gamle håndverksfag som er definert som «verneverdige» og som har et lavt utdanningsbehov.

Fra 1990 og fram til innføring av Reform 94 ble det etter søknad også bevilget tilskudd til fag der gamle teknikker/restaureringsteknikker var en viktig del av opplæringen. Ordningen omfattet fag som i utgangspunktet ikke ble definert som verneverdige.

Tilskuddet til gamle verneverdige fag var tredobbelt i forhold til andre fag. Det tredoble tilskuddet er videreført for lærlinger som er over 21 år. Rettighetsellevne får om lag det samme over et 2-årig løp.

Fram til 1. september 1999 hadde arbeidsmarkedsetaten en ordning med lønn til statlige lærlinger som var i statlige bedrifter/organisasjoner.

Kontorene er hovedsakelig finansiert med inntekter fra tilskuddene.

Framtiden for opplæring i små og verneverdige fag i Norge

Det er viktig at fag som ikke har behov for å utdanne mange med fagbrev kan fortsette å få dokumentert dette gjennom fag-/svennebrev.

Det er også viktig at fagkompetanse som er i ferd med å bli borte kan ivaretas for ettertiden. Fag som er i ferd med å forsvinne må derfor sikres. Listen over små og verneverdige fag må justeres jevnlig.

Geografisk plassering

I dag dekker de tre opplæringskontorene fylkene Nord- og Sør-Trøndelag, Møre og Romsdal og deler av Nordland, Oppland, Akershus, Oslo, Buskerud og Vestfold.

Det er viktig at en får til en organisering som dekker hele landet. Landet bør derfor deles inn i regioner (5-6) med hvert sitt kontor. Kontorene må dekke flere fylker. Det vil være hensiktsmessig å legge kontoret til utdanningsadministrasjonen i ett av fylkene som skal dekkes av kontoret. Årlig drift av kontorene må sikres gjennom egen statlig bevilgning.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at det opprettes kontorer for bevaring av gamle håndverks- og industrifag som dekker hele landet. Listen over små og verneverdige fag justeres årlig. Kontorene finansieres med egen bevilgning over statsbudsjettet.

1. mars 2000